

**Správa Odborného lesného hospodára o činnosti za rok 2023 na
Valnú hromadu Pozemkového spoločenstva bývalých urbarialistov
obce Oravský Biely Potok dňa 5. mája 2024**

Ako odborný lesný hospodár (*d'alej OLH*) Pozemkového spoločenstva bývalých urbarialistov obce Oravský Biely Potok (*d'alej PSBUoOBP*) predkladám za uplynulý kalendárny rok 2023 nasledovnú správu o činnosti:

Začiatkom nového kalendárneho roku je každoročnou povinnosťou OLH predložiť Štátnej správe lesného hospodárstva (*d'alej ŠSLH*) výkazy lesnej hospodárskej evidencie (*d'alej LHE*), ktorými OLH evidenčne uzatvára predchádzajúci rok, teda v tomto prípade rok 2023. Uvedené výkazy som predložil v zákonnej lehote do 15.2.2024. Výkazy ŠSLH po formálnej ako aj logickej kontrole skontrolovala a akceptovala.

Terénne práce na PSBUoOBP prebiehali v podstate kontinuálne počas celého roku 2023. Zimné obdobie prebiehalo spracovanie predovšetkým starej kalamity v porastoch, ktoré do osobitnej správy PSBUoOBP boli určené rozhodnutím ŠSLH v roku 2021, teda v porastoch 1 – 6. V týchto porastoch v predchádzajúcich rokoch pred rokom 2021 neboli vykonávané žiadne lesohospodárske opatrenia, situácia v nich je dosť náročná, z minulosti bez zavinenie PSUBoOBP zanedbaná s množstvom starej kalamity, s množstvom neupotrebitelného dreva ležiaceho na zemi, so sťaženými možnosťami uhadzovania haluziny a zalesňovania plôch. Neskôr počas jarných až jesenných mesiacov bolo uprednostňované spracovanie kalamity vtedy aktuálne naletenej podkôrnym hmyzom. Celkom bolo spracované 4955,84 m³ kalamitného dreva a vykonaná úmyselná ťažba prebierky v porastoch do 50 rokov na výmere 1,5 ha v objeme 44 m³. Vznikli nové holiny o výmere 6,24 ha. Z toho v porastoch osobitného obhospodarovania lesov (*d'alej OOL*) bolo spracovaných 2406 m³ kalamity s prijatím 2,03 ha holín, v porastoch urbáru a združenia bolo spracovaných 2570 m³ kalamity s prijatím 4,21 ha holín. Holiny boli v teréne pomocou GPS presne zamerané a zaevidované v grafickej evidencii.

Zalesňovanie holín v porastoch v obhospodarovaní PSBUoOBP prebiehalo v 2 fázach, v jarnom i jesennom období. Celkom v roku 2023 bolo vysadených 36000 sadeníc na ploche 11,52 ha. Prirodzené zmladenie bolo prijaté na ploche 39,82 ha. V roku 2023 tak ubudli holiny na celkovej výmere 56,29 ha. Rok 2022 sme ukončili s evidovaním zostatku 57,63 ha holín, rok 2023 s evidenciou zostatku 15,20 ha nezalesnených holín, holín bez odevidovania PZ. Čiže rozsah holín nám medziročne poklesol o 42,43 ha. Vek všetkých evidovaných holín je v zákonnej lehote na ich zalesnenie. So zalesnením súvisí projekt, ktorý bol podaný PSBUoOBP ešte v roku 2020, kedy vonkajšie práce -zalesňovanie bolo ukončené v jeseni v roku 2022, počas minulého roku v roku 2023 bola spracovaná žiadosť o platbu, dnes je teda žiadosť úspešne zazmluvnená, samotnej platbe bude ešte predchádzať vonkajšia a administratívna kontrola, ktorú očakávame v najbližších týždňoch.

Z kontrolných činností nadriadených orgánov ŠSLH spomeniem kontrolu ŠLDI. Tá kontrolovala včasné ohlasovanie kalamít, opodstatnenie ich ohlásenie, vyznačenie kalamít, vydanie súhlasov na ťažbu, absolvovala terénnu pochôdzku, kontrolovala tiež odvoz dreva. Uvedená kontrola ŠLDI bola ukončená dňa 21.3.2023 záznamom, teda konštatovaním, že nebola porušená platná legislatíva. V uvedenej súvislosti tiež spomeniem, že OLH spolu s členmi výboru PSBUoOBP a dozornej rady (*d'alej DR*) vytvorili ešte začiatkom roku 2022 pomerne obsažný dokument DDS – Systém náležitej starostlivosti. Vytvorenie tohto dokumentu je zákonnou povinnosťou všetkých subjektov obhospodarujúcich les. Kontrola tohto dokumentu je spravidla obligátnou súčasťou kontroly ŠLDI. Existencia spomínaného dokumentu, jeho periodická aktualizácia a samokontrola je pre subjekt PSBUoOBP nevyhnutná. V zápisnici z dnešného valného zhromaždenia je potrebné uviesť, že prebehla uvedená samokontrola, diskusia k uvedenej téme.

Počas uplynulého kalendárneho roku 2023 boli v porastoch v správe PSBUoOBP vykonané ešte nasledovné práce. Uhadzovanie haluziny, čistenie plôch od zvyškov po ťažbe bolo vykonané na ploche 9,00 ha. Vyžínanie založených lesných kultúr, teda ochrana pred burinou bolo vykonané na ploche 12,14 ha a ochrana spomínaných kultúr proti zveri na ploche 9,00 ha. Na ploche 29,28 ha boli realizované prerezávky v porastoch, v ktorých sú predpísané PSOL. Ešte ako OLH spomeniem, že pri mnohých pracovných pochôdzkach po lesných porastoch v obhospodarovaní PSBUoOBP, najmä v jarnom období pred nástupom vegetácie, ale aj počas celého roku opakovane prechádzam holiny a evidujem PZ tak aby sme minimalizovali potrebu nákladnej umelej obnovy – zalesňovania.

Po uzavretí LHE za rok 2023 so zreteľom na stav lesných porastov vo vlastníctve PSBUoOBP a pozemkoch ktoré PSBUoOBP obhospodaruje na základe nájomných zmlúv – tzv združenia som ako OLH pripravil podklady pre tvorbu finančných rezerv na náklady budúcich rokov na realizáciu výkonov zalesňovanie, uhadzovanie, ochrana kultúr, prerezávky. Totiž, na spomínaných pozemkoch prichádzame do situácie kedy zdroje z predaja dreva budú nižšie než náklady, ktoré nás ako riadneho obhospodarovateľa očakávajú, ktoré nám zákon ukladá. Táto rezerva z hospodárenia z uplynulých rokov po realizácii prác v roku 2023 je navrhovaná vo výške 79.900 €.

V uplynulom roku sme boli opätovne viackrát konfrontovaný s problematikou certifikácie lesov. Certifikácia lesov prostredníctvom podpory trvalo udržateľného obhospodarovania lesov zabezpečuje v celom dodávateľskom reťazci lesných produktov, že drevo a nedrevné produkty lesa sú produkované za dodržiavania ekologických, sociálnych a etických štandardov. Byť certifikovaný znamená tiež výhody (plusové body) v rôznych projektových výzvach. Zároveň dnes sú odberatelia, ktorí od nás požadujú doklad, že drevo, ktoré predávame pochádza z certifikovaných lesov. V zápisnici z dnešného valného zhromaždenia je potrebné uviesť, že prebehla diskusia k téme certifikácia.

Ďakujem za pozornosť.

Ing. Juraj Majerčák, OLH